

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 338/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. mája 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Tiborom Sanákom, Námestie SNP 269/2, Trnava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 22/2009 a postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 23 CoE 376/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. apríla 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 22/2009 (ďalej len „konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 CoE 376/2015 (ďalej len „konanie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozhodnutím mesta [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „oprávnený“) sp. zn. 24657/2006-54802/2006/Fe z 25. augusta 2006 bolo sťažovateľovi ako vlastníkovi stavby nariadené odstránenie stavby „Záhradkárska chata“ na pozemku parc. č. [REDAKOVANÉ] kat. úz. [REDAKOVANÉ], obec [REDAKOVANÉ]

Keďže sťažovateľ s odstránením stavby nesúhlasil a stavbu neodstránil, mesto [REDAKOVANÉ] podalo 30. januára 2009 Exekútorškému úradu [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „exekútorský úrad“) návrh na výkon exekúcie z 22. januára 2009. Predmetný návrh bol exekútorským úradom evidovaný pod č. Ex 83/09.

Súdny exekútor [REDAKOVANÉ] na základe predmetného návrhu a poverenia na vykonanie exekúcie č. [REDAKOVANÉ] z 10. marca 2009, ktoré vydal okresný súd, vydal upovedomenie o začatí exekúcie č. Ex 83/09 zo 17. marca 2009 (ďalej len „upovedomenie o začatí exekúcie“) na uspokojenie pohľadávky oprávneného na:

«• vymoženie uloženej povinnosti odstrániť stavbu „Záhradkárska chata“ na parc. č. [REDAKOVANÉ]

• vymoženie istiny 128,46 € (3.870.- Sk) predbežné trovy exekúcie podľa ust. § 46 ods. 3 Exekučného poriadku.»

Sťažovateľ proti upovedomeniu o začatí exekúcie podal námietky podaním z 24. marca 2009 z dôvodu, že oprávnený sa nepresvedčil, kto je súčasným majiteľom „Záhradnej chatky“, pričom sťažovateľ v námietkach upozornil, že už nie je majiteľom chatky, a preto bol presvedčený, že sa na neho nemôže vzťahovať povinnosť odstrániť stavbu.

Okresný súd výzvou č. k. 16 Er 22/2009-39 z 30. júna 2009 sťažovateľa vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za námietky proti exekúcii v sume 66 €.

Uznesením č. k. 16 Er 22/2009-66 z 19. júla 2012 (ďalej len „uznesenie o zastavení exekučného konania“) okresný súd exekučné konanie zastavil a súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal. Sťažovateľ uvádza, že „ako vyplýva z odôvodnenia súd dospel k záveru, že podľa aktuálnych údajov katastra parcela s označením [REDAKOVANÉ] neexistuje a povinný vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti nie je, je to dôvod na zastavenie predmetnej exekúcie podľa § 57 ods. 1. písm. b), resp. § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku“.

Proti uzneseniu okresného súdu o zastavení exekučného konania podal 4. decembra 2012 oprávnený odvolanie z 29. novembra 2012. Oprávnený argumentoval tým, že «exekučný titul – Rozhodnutie Mesto [REDAKOVANÉ] o odstránení stavby nebolo nikdy zrušené a ani sa nikdy nestalo neúčinným. Naopak je stále platné a zaväzuje konkrétnu osobu – povinného k odstráneniu chatky. Je preto irelevantné, kto je skutočným vlastníkom chatky v súčasnosti. Rozhodnutie sa vzťahovalo na osobu povinného, ktorému ukladalo (a stále ukladá) povinnosť odstrániť chatku. Mesto [REDAKOVANÉ] zároveň poukazovalo na skutočnosť, že „Záhradkárska chata“ je postavená na pozemku kat. úz. [REDAKOVANÉ], parc. č. [REDAKOVANÉ], ktorá je podľa geometrického plánu č. [REDAKOVANÉ] odčlenená z pozemku parc. č. [REDAKOVANÉ]. Pri chatke ide o stavbu bez súpisného čísla, ktorá nie je predmetom evidencie katastra nehnuteľností.». Sťažovateľ uvádza, že oprávnený zároveň požiadal okresný súd o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania a vysvetlil, že zmeškanie bolo spôsobené dovolenkou a práceneschopnosťou povereného zamestnanca oprávneného.

Sťažovateľ bol následne prípisom okresného súdu sp. zn. 16 Er 22/2009 z 22. februára 2013 vyzvaný, aby sa vyjadril v lehote desiatich dní k odvolaniu podanému oprávneným. Sťažovateľ sa k podanému odvolaniu vyjadril podaním z 26. februára 2013.

Okresný súd uznesením č. k. 16 Er 22/2009-82 zo 16. marca 2015 rozhodol, že „žiadosť Mesto [REDAKOVANÉ] o odpustenie zmeškania lehoty pre odvolanie, určenej v uznesení

tunajšieho súdu č. k. 16 Er/22/2009-66, zo dňa 19. 07. 2012 sa zamieta“. Sťažovateľ uvádza, že okresný súd predmetnú vec posúdil „podľa § 36 ods. 5 Exekučného poriadku, podľa ktorého ak osobitný zákon neustanovuje inak, exekučné konanie nemožno prerušiť, nemožno odpustiť zmeškanie lehôt a po skončení exekučného konania nemožno podať návrh na obnovu exekučného konania“.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že mesto [REDAKOVANÉ] mu prípisom č. OSaŽP/1497-12813/2013/Ča zo 4. marca 2013 oznámilo «vykonanie kontroly odstránenia stavieb „Záhradkárskych chatiek“ v lokalite [REDAKOVANÉ] na pozemku [REDAKOVANÉ], kat. úz. [REDAKOVANÉ] obec [REDAKOVANÉ] dňa 27. 03. 2013 o 10,30 hod.».

Sťažovateľ podaním z 22. marca 2013 ako povinný zaujal k tomuto oznámeniu mesta [REDAKOVANÉ] stanovisko, v ktorom uviedol, že nepozná dôvod, prečo bol oslovený, keď sa mesto [REDAKOVANÉ] opätovne rozhodlo vykonať kontrolu odstránenia stavby „Záhradkárskej chaty“.

Mesto [REDAKOVANÉ] mu prípisom č. OsaŽP/1497-57141/2013/Ča z 28. júna 2013 opäť oznámilo, že «vykoná kontrolu odstránenia stavieb „Záhradkárskych chatiek“ v lokalite [REDAKOVANÉ] na pozemku [REDAKOVANÉ] obec [REDAKOVANÉ] kat. úz. [REDAKOVANÉ] a».

Sťažovateľ uvádza, že Obvodný úrad [REDAKOVANÉ] odbor živnostenského podnikania vydal osvedčenie o živnostenskom oprávnení č. ObU-TT-OZP-2011/17628-2 z 19. decembra 2011, ktorým mu bola od 2. januára 2012 povolená živnosť na výkon činnosti stavbyvedúceho, na výkon činnosti stavebného dozoru a na vykonávanie činnosti koordinátora bezpečnosti.

Zároveň uvádza, že predmetná vec je od 23. decembra 2015 vedená krajským súdom, pričom ani dosiaľ nebolo vo veci rozhodnuté.

Podľa sťažovateľa z uvedeného vyplýva, že postupom okresného súdu, ako aj krajského súdu došlo v predmetnej veci k priet'ahom v ich konaniach, resp. že ich postupy sú poznačené nesústredenou a neefektívnou činnosťou. Zvlášť neprímerane dlhá

je podľa neho nečinnosť okresného súdu v období, keď okresný súd sťažovateľa vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za námietky proti exekúcii výzvou č. k. 16 Er 22/2009-39 z 30. júna 2009 a vydaním uznesenia o zastavení exekučného konania, čo predstavuje obdobie 3 rokov a 19 dní.

Rovnako neprimerane dlhá je podľa neho nečinnosť okresného súdu aj v období od doručenia vyjadrenia sťažovateľa k odvolaniu podanému oprávneným a vydaním uznesenia okresného súdu č. k. 16 Er 22/2009-82 zo 16. marca 2015, ktorým okresný súd žiadosť oprávneného o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania zamietol, čo predstavuje 2 roky a 18 dní.

Zároveň sťažovateľ zastáva názor, že aj konanie krajského súdu je poznačené nesústredenou a neefektívnou činnosťou, keďže vec krajskému súdu napadla 23. decembra 2015 a dosiaľ o nej nie je rozhodnuté.

Podľa sťažovateľa postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k neodôvodneným priet'ahom, ktoré on nezavinil, a postupom krajského súdu v napadnutom konaní došlo k nesústredenej a neefektívnej činnosti, keď konanie o odvolaní prebieha už 1 rok a 4 mesiace. Zároveň poukazuje na to, že predmetná vec nie je odborne ani administratívne náročná.

Na druhej strane však v dôsledku postupu vo veci konajúcich súdov mu vznikla a vzniká ujma, pretože je živnostník s oprávnením na vykonávanie živností – výkon činnosti stavbyvedúceho, výkon činnosti stavebného dozoru a vykonávanie činnosti koordinátora bezpečnosti, a keďže je v dlhotrvajúcom spore s mestom [REDAKOVANÉ] nemôže sa uchádzať „o zákazky na činnosť stavbyvedúceho, na činnosť stavebného dozoru a na činnosť koordinátora bezpečnosti, ktoré vyhlasuje Mesto [REDAKOVANÉ]“.

Zároveň uvádza, že na neho tieto priet'ahy v postupe konajúcich súdov veľmi nepriaznivo doliehajú, nevie, čo má čakať, ako konanie nakoniec skončí, čím je vážne narušená aj jeho právna istota. Vzhľadom na uvedené si preto uplatňuje primerané finančné

zadosťučinenie vo vzťahu k okresnému súdu v sume 6 000 € a vo vzťahu ku krajskému súdu v sume 1 500 €.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd jeho sťažnosť uznesením prijal na ďalšie konanie a následne vo veci rozhodol nálezom:

„1/ Okresný súd Trnava v konaní vedenom pod č. k. 16 Er/22/2009 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a pre namietané porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná.

2/ Krajský súd v Trnave v konaní vedenom pod č. k. 23 CoE/376/2015 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a pre namietané porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná.

3/ [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 7.500 €, ktoré je mu Okresný súd Trnava povinný vyplatiť v sume 6.000 a ktoré je mu Krajský súd v Trnave povinný vyplatiť v sume 1.500 €, a to do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4/ Okresný súd Trnava a Krajský súd v Trnave sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť náhradu trov konania [REDAKOVANÉ] v sume 374,81 € $\{[(147,33 + 8,84) \times 2] + 62,47 \text{ DPH}\}$ na účet právneho zástupcu advokáta JUDr. Tibora Sanáka, advokátska kancelária Námestie SNP 2, 917 01 Trnava do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia, na č. účtu [REDAKOVANÉ].“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd môže podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a postupom krajského súdu v ich napadnutých konaniach.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu (IV. ÚS 205/03, IV. ÚS 225/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03, II. ÚS 478/2010) sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom a krajským súdom, pozn.) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je totiž to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06, II. ÚS 622/2014).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že 30. januára 2009 doručil oprávnený exekútorскому úradu návrh na výkon exekúcie z 22. januára 2009.

Súdny exekútor vydal 17. marca 2009 upovedomenie o začatí exekúcie na uspokojenie pohľadávky oprávneného.

Sťažovateľ proti upovedomeniu o začatí exekúcie podal námietky podaním z 24. marca 2009.

Okresný súd výzvou č. k. 16 Er 22/2009-39 z 30. júna 2009 sťažovateľa vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za námietky proti exekúcii.

Uznesením č. k. 16 Er 22/2009-66 z 19. júla 2012 okresný súd exekučné konanie zastavil a súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal.

Proti uzneseniu okresného súdu o zastavení exekučného konania podal oprávnený 4. decembra 2012 odvolanie z 29. novembra 2012 a zároveň požiadal okresný súd o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania.

Okresný súd prípisom sp. zn. 16 Er 22/2009 z 22. februára 2013 sťažovateľa vyzval, aby sa vyjadril k odvolaniu podanému oprávneným. Sťažovateľ sa k podanému odvolaniu vyjadril podaním z 26. februára 2013.

Okresný súd uznesením č. k. 16 Er 22/2009-82 zo 16. marca 2015 rozhodol, že „*Žiadosť Mesta [REDAKOVANÉ] o odpustení zmeškania lehoty pre odvolanie určenej v uznesení tunajšieho súdu č. k. 16 Er/22/2009-66 zo dňa 19. 07. 2012 sa zamieta*“.

Ústavný súd v rámci prípravy predbežného prerokovania zistil, že okresný súd spis s odvolaním oprávneného postúpil krajskému súdu 8. decembra 2015.

Krajský súd vo veci rozhodol 29. marca 2017 rozhodnutím sp. zn. 23 CoE 376/2015 tak, že odvolanie oprávneného odmietol a povinnému náhradu trov konania nepriznal. Predmetné rozhodnutie krajského súdu bolo okresnému súdu doručené 25. apríla 2017, ktorý ho následne bude rozposielať účastníkom konania.

Sťažovateľ sťažnosť, ktorou namieta porušenie označených práv postupom okresného súdu a postupom krajského súdu v ich konaniach, doručil ústavnému súdu 3. apríla 2017, pričom na poštovú prepravu bola daná 30. marca 2017.

Sťažovateľ teda namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď okresný súd, ale aj krajský súd už vo veci rozhodli, a preto v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už nemohli byť porušovateľmi sťažovateľom označených práv.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa

čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 22/2009 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23 CoE 376/2015, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá, bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi uplatnenými v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. mája 2017